

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4C/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200493
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2018:8516200493.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1/ I. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F.. E. XX, XXX XX H. a 2/ I. Z., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom F.. E. XX, XXXX XX H. v konaní o zaplatenie 1 928,41 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd z a m i e t a žalobu v časti týkajúcej sa zaplatenia úroku vo výške 2,90 % ročne zo sumy 1.366,70 eur od 13.10.2015 do zaplatenia.

II. Súd žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 41,76 %, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným zaplatenia istiny vo výške 1 928,41 eur, úroku za úver vo výške 2,90 % ročne zo sumy 1 881,57 eur od 13.10.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 1 928,41 eur od 13.10.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými dňa 9.11.2006 uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 3 319,39 eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,99 % ročne mesačnými splátkami vo výške 22,11 eur a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 26,56 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 2,90 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 26,56 eur. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 21.9.2015 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 12.10.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Celková výška dlžnej sumy ku dňu zosplatenia predstavuje 1 928,41 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 1 881,57 eur a z nezaplatených úrokov za úver a nezaplatených poplatkov vo výške 46,84 eur.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení pripojil žalobca k žalobe zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 9.11.2006, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 12.10.2015 a doručenky od oboch žalovaných, upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 21.9.2015 a doručenky od oboch žalovaných,

všeobecné podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len VP) a výpis z účtu odstúpeného stavebného úveru.

4. Žalovaní vo svojom vyjadrení k žalobe popísali priebeh podpisu zmluvy, keď po návšteve pobočky žalobcu v Starej Ľubovni a po tom, ako ich pracovníčka žalobcu p. Spilková informovala o výhodnosti stavebného úveru, sa žalovaná v 1. rade rozhodla požiadať o úver zo stavebného sporenia. Menovaná pracovníčka pripravila potrebné dokumenty, ktoré podpísali. Žiadali od nej rovnopis alebo kópiu podpísaných dokumentov, ale pracovníčka pobočky im povedala, že tieto musí schváliť PSS v Bratislave a zmluvy im po podpise budú doručené domov. Menovaná pracovníčka im poslala akurát návrh zmluvy o stavebnom sporení. Úver so sporením splatili v sume 125 000,-Sk, pričom poskytnutá im bola iba suma 80 000,-Sk. Poštové poukážky o platbách majú. K vyjadreniu priložili návrh adresovaný bankovej ombudsmanke a návrh zmluvy o stavebnom sporení zo dňa 27.9.2006. Na výzvu súdu na predloženie dokladov o platbách zaslali žalovaní ďalšie vyjadrenie, v ktorom okrem už uvedeného uviedli, že nevedia, čo podpísali, pretože rovnopisy zmlúv nemajú k dispozícii a zmluvy im neboli odovzdané, aby v 7-dňovej lehote mohli od nevhodného úveru odstúpiť.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu doplnil svoje skutkové tvrdenia. Uviedol, že výška cieľovej sumy bola 100 000,-Sk, t.j. 3 319,39 eur. Žalovaní chceli čerpať už v roku 2006 cieľovú sumu a nečakať 6 rokov, kým nasporia 50 % cieľovej sumy. Popísal fungovanie medziúveru, ktorý predstavuje prekleňovací úver. Vo fáze medziúveru má klient vedené 2 účty - jeden účet sporenia, na ktorom sporí a jeden účet medziúveru, na ktorom spláca úrok z medziúveru do doby pridelenia cieľovej sumy na účte sporenia. Momentom pridelenia cieľovej sumy na účte sporenia dôjde k zúčtovaniu nasporenej sumy na účte sporenia s aktuálnym zostatkom dlhu na účte medziúveru a vznikne účet stavebného sporenia. Čerpanie finančných prostriedkov zo strany žalovaných sa uskutočnilo dňa 16.11.2006 vo výške 2 655,51 eur a dňa 12.4.2007 vo výške 531,10 eur. Dňa 16.11.2016 bola na poplatok za spracovanie úveru záúčtovaná suma 116,18 eur a na poplatok za vystavenie biankozmenky suma 16,60 eur v zmysle čl. II. zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere. Ďalej popísal, ako mali žalovaní splácať splátky. K procesu podpisu zmluvy uviedol, že po vyplnení žiadosti o úver obchodným zástupcom sa žiadosť zasiela do sídla žalobcu a po posúdení a schválení žiadosti na ústredí sa vypracovali 2 vyhotovenia zmluvy o úvere a boli zaslané žalovaným na podpis. Dôkazom o tom, že im zmluvy boli doručené, je ich podpis na zmluve, ktorý je overený. Žalovaní teda mali dostatok času na oboznámenie sa s obsahom zmluvy a zmluva bola platne uzavretá. K možnosti odstúpiť od zmluvy žalobca uviedol, že v tom čase neexistovala žiadna právna úprava, ktorá by umožňovala odstúpenia od zmluvy v určitej zákonom stanovenej lehote. Do pridelenia cieľovej sumy žalovaní uhradili na účet medziúveru vklady vo výške 1 576,24 eur. Zmena medziúveru na stavebný úver vo výške 1 606,38 eur nastala dňa 31.10.2013 (žalobca vo vyjadrení uviedol nesprávny dátum 31.1.2013, čo vyplýva z priložených dokladov, ako aj ďalších vyjadrení - pozn. súdu), pričom medziúver vo výške 3 319,39 eur sa zúčtoval so sumou nasporenou na účte sporenia vo výške 1 713,01 eur. K 31.10.2013 bol na účet stavebného sporenia preúčtovaný aj nedoplatok na úrokoch a poplatkoch zo štádia medziúveru vo výške 627,31 eur. Po pridelení cieľovej sumy mali žalovaní splácať stavebný úver spolu s úrokom splátkami vo výške 26,56 eur. Žalovaní splácali splátky do januára 2015. Vzhľadom na omeškanie žalovaných od februára 2015 do septembra 2015 pristúpil žalobca k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. V záveru znova špecifikoval dlžnú sumu, ako už uviedol v žalobe. K svojmu vyjadreniu pripojil kompletný výpis z účtu stavebného sporenia od 27.9.2006, výpis z účtu konta medziúveru od 16.11.2006, sadzobníky poplatkov platné postupne od 1.10.2006 až do 1.1.2014 (celkovo 11 sadzobníkov) a opakovane aj VP.

6. Podaním doručeným súdu dňa 6.10.2016 žalovaní zopakovali svoje tvrdenia ohľadne uzavretia zmluvy a výšky poskytnutých prostriedkov, pričom zaslali súdu prehľad poštových poukážok, ktoré majú k dispozícii, s uvedením výšky sumy na poukážke a počtu poukážok s jednotlivými sumami.

7. Súd po vykonanom dokazovaní vyhlásil dňa 1.2.2017 rozsudok, ktorým v I. výroku uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 366,70 eur, úrok z omeškania vo výške 3,00 % ročne zo sumy 1 366,70 eur od 13.10.2015 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v II. výroku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, v III. a IV. výroku vyhlásil za neprijateľné zmluvné podmienky týkajúce sa poplatku za individuálne riešenie omeškaných splátok a poplatku za biankozmenku a v V. výroku rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

8. Na odvolanie oboch strán sporu voči celému rozsudku súdu prvej inštancie Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 7Co/90/2017 zo dňa 28.11.2017 potvrdil napadnutý rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v časti týkajúcej sa úroku vo výške 2,90 % ročne zo sumy 1.366,70 Eur od 13.10.2015 do zaplatenia a výroku o trovách konania a v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil. V zrušujúcej časti vychádzal z toho, že v tejto časti nebol napadnutý rozsudok odôvodnený, čím je v tejto časti nepreskúmateľný. Po zrušení napadnutého rozsudku v uvedenej časti sa predmetom sporu stala iba zrušená časť rozsudku, teda rozhodovanie o úroku z úveru a nároku na náhradu trov konania.

9. Žalobca na výzvu súdu, aby doplnil svoju argumentáciu týkajúcu sa zaplatenia úroku, ak to považuje za potrebné, predložil súdu svoje vyjadrenie. S poukazom na § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) uviedol, že dlžník je povinný platiť úroky do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. V prípade, ak by porušením povinností dlžníka, pre ktoré veriteľ požiadal o zaplatenie celej pohľadávky, zanikol veriteľovi nárok na zaplatenie úrokov, získal by dlžník výhodnejšie postavenie. Konanie, ktoré porušuje uloženú povinnosť a spôsobuje výhodu v rozpore s dobrými mravmi, je v rozpore s účelom právnych predpisov. Zosplatením pohľadávky zmluva o úvere nezanikla, teda práva a povinnosti z nej pre zmluvné strany naďalej trvajú. S poukazom na úpravu predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na povinnosť dlžníka zaplatiť úroky do skutočného zaplatenia úveru analogicky vyvodil, že aj v prípade splatnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má spotrebiteľ povinnosť platiť úrok z poskytnutej istiny až do dňa jej splatenia.

10. Žalovaní vo svojom vyjadrení zopakovali svoje argumenty, že nevedeli, čo podpísali a že im boli odňaté ich práva odstúpiť v zákonnej lehote od nevýhodnej zmluvy.

11. Súd nariadil pojednávanie. Žalobca ospravedlnil svoju neúčast z dôvodu kolízie pojednávania a súhlasil s prejednaním veci aj v jeho neprítomnosti. Neúčast žalovanej v 1. rade ospravedlnil prítomný žalovaný v 2. rade. Súd preto prejednal vec aj v neprítomnosti žalobcu a žalovanej v 1. rade. Žalovaný v 2. rade na pojednávaní trval na doterajších vyjadreniach žalovaných, pričom poukázal na to, že vzhľadom na to, koľko už uhradili sa im javí, že žalobca od nich požaduje príliš vysokú sumu.

12. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu ako sú uvedené vyššie zistil, že na skutkovom stave zistenom v prvom rozsudku sa nič nezmenilo.

13. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba v časti týkajúcej sa zaplatenia úroku z úveru nie je dôvodná.

14. Podľa § 497 Obch. zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

16. Podľa § 52 ods. 2 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 3 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

19. Podľa § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Súd po vykonanom dokazovaní mal preukázať, že strany sporu uzavreli platne zmluvu o medziúvere na základe zmluvy o stavebnom sporení. Je zrejmé, že žalobca vystupoval ako veriteľ konajúci v rámci svojej podnikateľskej činnosti, kým žalovaní uspokojovali svoje súkromné potreby. Je teda zrejmé že svojou povahou ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá musí byť v súlade aj s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy.

21. Žalobca si v žalobe uplatnil aj úroky z úveru, pričom z predložených dokladov je zrejmé, že ide o úroky tak do zosplatnenia, ako aj po zosplatnení úveru. Podľa názoru súdu má žalobca nárok na úroky z úveru iba do zosplatnenia úveru, keďže týmto momentom stráca dlžník možnosť splácať úver v splátkach a je povinný uhradiť celú dlžnú sumu, čím dochádza k zmene práv a povinností zmluvných strán. Súd vychádza z toho, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Ak je dlžník v omeškaní s vrátením zosplatnenej časti úveru, vzniká protiprávny stav, s ktorým sa spája už právo veriteľa požadovať sankcie za omeškanie a nie úroky z úveru, ako tomu bolo za stavu lege artis. (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015).

22. Vzhľadom na uvedené súd zamietol žalobu v časti týkajúcej sa zaplata úroku vo výške 2,90 % ročne zo sumy 1.366,70 eur od 13.10.2015 do zaplata. K námietkam žalovaných, že nevedeli čo podpisovali, resp. ohľadne výšky ich doterajších úhrad vo vzťahu k nároku, ktorý si ešte žalobca uplatňuje súd len poznamenáva, že tieto námietky boli riešené v predošlom rozsudku a vysporiadal sa s nimi aj odvolací súd, preto sa týmito bližšie v tomto rozsudku nezaoberal.

23. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 1 928,41 eur, úspešný bol v časti týkajúcej sa zaplata sumy 1 366,70 eur, čo vo vzťahu k celkovo žalovanej sume predstavuje úspech v 70,88 %, kým žalovaní boli úspešní v prevyšujúcej časti, čiže v 29,12 %. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán konania bol žalobca úspešný v 41,76 % a v tomto rozsahu má právo na náhradu trov konania. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.